

Grup Balear d'Ornitologia
i Defensa de la Naturalesa

DOCUMENT DE PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES

Eleccions Autonòmiques de 2015

INTRODUCCIÓ

1. MODEL ECONÒMIC I JUSTÍCIA SOCIAL: PER UNA ECONOMIA AL SERVEI DEL POBLE

1.1. UN MODEL ECONÒMIC DIVERSIFICAT

1.2. L'IMPULS DEL SECTOR AGRARI COM A EIX ESTRATÈGIC I PER LA PRODUCCIÓ LOCAL.

1.3. LA NECESSITAT DE LA RECONVERSIÓ DEL MODEL TURÍSTIC

1.4. L'IMPULS DE LA FISCALITAT ECOLÒGICA I LA RECONVERSIÓ FISCAL MUNICIPAL

1.5. ELS MODELS PÚBLICS DE GESTIÓ DELS SERVEIS (aigua, residus, transport, educació, sanitat,...)

2. MODEL URBANÍSTIC I TERRITORIAL: UN PACTE PEL TERRITORI

3. LA CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT COM EIX ESTRATÈGIC

4. GESTIÓ DE L'AIGUA: PER UNA GESTIÓ INTEGRAL I PÚBLICA DE L'AIGUA

5. MODEL ENERGÈTIC: PER UN MODEL ECOLÒGIC, EFICIENT, JUST I EQUILIBRAT

6. CANVI CLIMÀTIC: LA NECESSITAT DE RECUPERAR-HO COM UNA PRIORITAT TRANSVERSAL EN TOTES LES LÍNIES DE L'ACCIÓ POLÍTICA.

7. RESIDUS URBANS: UN NOU PLA PER TANCAR LA INCINERADORA I IMPULSAR L'ESTRATÈGIA «RESIDU ZERO»

8. PER UN MODEL DE MOBILITAT INTEGRAL A TOTA LA ILLA QUE PRIORITZI EL TRANSPORT PÚBLIC

9. COMBATRE LA CORRUPCIÓ: PER LA DIGNIFICACIÓ DE LA POLÍTICA

10. EDUCACIÓ AMBIENTAL, INFORMACIÓ SOBRE MEDI AMBIENT I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

INTRODUCCIÓ

La crisi econòmica que vivim des de 2007 s'està aprofitant per depredar encara més territori i alterar profundament el nostre estil de vida, sacrificant un i l'altre als interessos d'una minoria que viu de l'especulació i el totxo, de les influències polítiques i de l'atracció de capitals estrangers que només cerquen el major rendiment possible, encara que sigui a costa del benestar de la majoria i de l'equilibri ecològic d'aquesta terra. Les Illes Balears s'han convertit així en un actiu de primer ordre per al capital internacional que només té com a objectiu rendibilitzar les seves inversions, amb la població local com a figurants d'un decorat cada vegada més anònim i mercantilitzat.

Des del GOB volem proposar el que consideram que han de ser les bases polítiques per afavorir i fer possible un nou ordre econòmic i social, atenent la problemàtica ambiental i la necessitat d'aprofundiment democràtic, possibilitant una participació social efectiva i la creació i implantació d'alternatives sorgides des de la base social, la justícia i l'equitat.

Cal que la societat prengui consciència de quins són i han estat els vertaders responsables i interessos no legítims que s'han amagat rere la presa de decisions polítiques i capgirar l'ordre de prioritats i el sistema imposat.

1. MODEL ECONÒMIC I JUSTÍCIA SOCIAL: PER UNA ECONOMIA AL SERVEI DEL POBLE

Parlar de territori és inevitablement parlar de model econòmic i més en una societat que ha vist com el monocultiu turístic ha sotmès el territori, els recursos i la població, per tal de satisfer les expectatives sempre creixents d'arribada de nombre de turistes i convertir les Illes en un parc temàtic, amb la creixent construcció d'infraestructures adreçades a satisfer les necessitats d'un sector que mai en té prou i terciaritzant gairebé el total de la seva producció, generant una societat de serveis en la que els nivells de pobresa i precarietat han augmentat de manera espectacular en els darrers anys.

Per capgirar aquesta tendència autodestructiva cal ressituar al centre de l'economia les necessitats humanes i l'entorn que possibilita la vida i planificar el desenvolupament d'una economia que tengui com a eixos principals:

- **Sobirania en la gestió i abastament dels recursos naturals.** Impedir qualsevol mena d'operació especulativa relacionada amb la producció, la distribució i el consum de l'energia, l'aigua i les comunicacions. Suspènre processos de privatització. Titularitat i gestió pública i col·lectiva.
- **Autogestió, cooperativisme i solidaritat.** Potenciar les formes d'economia social al servei dels interessos de les classes populars
- **Contenci3 del creixement** en un territori fràgil i limitat que es troba en molts aspectes en el límit de la seva capacitat de càrrega
- **Potenciació del desenvolupament econ3mic que posi en valor els recursos, la hist3ria, la cultura i el territori illencs,** contribuint a recuperar i reforçar els nostres trets d'identitat.

En aquest sentit des del GOB consideram com a mesures fonamentals, les següents:

1.1. UN MODEL ECON3MIC DIVERSIFICAT

Cal impulsar el teixit productiu de Mallorca més enllà del turisme i de la construcció. Necessitam un equilibri dins de la diversitat de sectors que, conjuntament, han de sostenir una economia s3lida. Aix3 és, un equilibri entre el sector serveis, el primari i l'industrial, extensiu també al model social.

1.2. L'IMPULS DEL SECTOR AGRARI COM A EIX ESTRATÈGIC I PER LA PRODUCCI3 LOCAL.

Davant de l'escenari plantejat per la nova Llei agrària impulsada aquesta legislatura que ha representant la regulació a la carta d'interessos especulatiu al s3l rústic amb l'excusa d'afavorir l'activitat agrària, des del GOB consideram imprescindible i urgent redireccionar l'ús de la terra exclusivament a l'activitat primària.

La sobirania alimentària, en el marc d'una vertadera política agrària, ha de ser un dels eixos estratègics de govern per tal de fer front a les amenaces dels mercats globals, als reptes ambientals i a la fragilitat i vulnerabilitat del nostre sector primari. Cal potenciar el consum de proximitat i la qualitat dels nostres productes impulsant la producció agrària i ramadera ecol3giques, respectuosa amb la terra i l'entorn i lluny de les produccions intensives que han enverinat el nostre s3l.

- Cal superar l'actual model de producció socialment i econ3micament insostenible, subordinat i insolidari promogut per les polítiques agràries definides per la UE.
- Cal enfortir els processos de producció local de l'agricultura i la ramaderia per a la transició agroecol3gica, contribuint a la sobirania, la seguretat alimentària, l'equilibri socioambiental en l'entorn rural i la millora de la feina

i la renda de les famílies agricultores i ramaderes.

- Cal garantir la funció social de la terra i l'accés de totes aquelles persones que vulguin iniciar seriosament l'activitat agrària i ramadera; s'han de garantir els béns comuns del nostre territori i s'han d'acompanyar de la promoció del consum de productes i aliments ecològics i garantir i facilitar l'accés als circuits de comercialització.
- Cal garantir la participació efectiva en els espais locals i regionals de discussió i elaboració de polítiques públiques per a l'agricultura i la ramaderia.
- Cal que es faci evident la visibilitat del compromís institucional en l'enfortiment del sector primari.
- Cal donar compliment als compromisos parlamentaris que l'any 2007 varen donar lloc a la declaració de les Illes Balears Zona Lliure de cultius Transgènics. Fer efectiva doncs, la prohibició de cultius transgènics i preservar les races i varietats tradicionals, així com defensar la conservació de la biodiversitat cultivada i els coneixements agraris tradicionals.
- S'ha de protegir l'agricultura i ramaderia locals dels efectes de les polítiques agressives d'empreses de fora que expulsen del mercat els productes locals, incapaces de competir en quantitat i preu, creant la col·laboració dels distribuïdors, restauradors, hotelers.

1.3. LA NECESSITAT DE LA RECONVERSIÓ DEL MODEL TURÍSTIC.

El nostre sector turístic s'ha de reconvertir sense implicar creixement i posant en valor allò que realment ens diferencia de la resta de destinacions: el nostre paisatge i la nostra realitat social i cultural. Cal que l'activitat turística s'enfoqui a garantir la compatibilitat entre l'arribada de visitants, la conservació del medi i el benestar i dignitat de la població local.

Per això, cal fonamentar l'activitat turística sobre els següents eixos:

- **Complementarietat.** El turisme pot contribuir a potenciar d'altres sectors d'activitat econòmica, especialment a l'àmbit local per tal de promoure la diversitat i la proximitat del proveïment de recursos. Particularment, pel que fa a les activitats agro-ramaderes i industrials, i a l'abastament energètic, hídric, alimentari, de materials per a la construcció, etc.
- **Diversificació.** S'han de potenciar els valors naturals, culturals i paisatgístics com a generadors d'un tipus de turisme que promou la conservació, té un impacte ambiental baix i propicia la participació activa de la població local.
- **Territori.** L'activitat turística no ha de suposar l'artificialització de més territori. El litoral s'ha de preservar de grans projectes que degraden l'entorn i augmenten la pressió sobre l'entorn marí afavorint l'elitització de l'accés a la

mar (ampliació Club Marítim Molinar, ampliació CN Arenal de Lluçmajor, remodelació port de Palma...). La ruralia s'ha de protegir front de l'ús residencial i turístic –que promou la conversió de tota edificació per aquest ús o la ubicació de noves instal·lacions recreatives com són els camps de golf–, perquè en privatitza l'ús i la detrau dels seus usos vocacionals agroramaders i forestals. L'**urbanisme** ha d'orientar-se a complementar usos amb proximitat i esponjament que intercali funcions complementàries. Per aconseguir aquest objectiu cal posar fre al creixement de l'urbanització i de l'edificació. Particularment, s'ha de limitar la proliferació de grans superfícies comercials, com és el cas de Palma Springs (sobre Ses Fontanelles) o S'Estada (al Coll d'en Rebassa). Els **megaprojectes** urbans són igualment nodes de creixement i despesa pública indesitjables, com és el cas del Palma Arena o el Palau de Congressos de Palma. Mallorca no necessita més **hotels**, com els que amenacen Canyamel, la Marina de Magaluf, Son Bauló o Sa Ràpita. Son Baco i Son Bosc són exemples d'increment també de l'oferta de **campes de golf**, que té més propòsits especulatius que productius. La demanda de matèries primeres i d'abastament per a la construcció imposa el sobredimensionament de més **pedreres** (com Son Corb, agreujada amb la construcció d'una planta asfàltica), **carreteres** (com la variant nord d'Inca, l'accés al Molinar o el segon cinturó de Palma), incineració de residus, abastament d'energia, dessalació, etc.

- **Decreixement.** El nombre de turistes arribats a les nostres illes bat rècords any rere any, però el territori i els recursos naturals són limitats. Proposam que l'ordenació del territori, l'urbanisme, la planificació de les infraestructures i la fiscalitat contribueixin a contenir i decreixer per aproximar-nos a la sostenibilitat.
- **Social.** Els beneficis generats pel turisme han de revertir en benefici de la majoria de la població, amb la seva redistribució mitjançant la fiscalitat i la hisenda públiques, gravant l'acumulació de riquesa amb fiscalitat progressiva, etc.
- **Públic.** El turisme ha de servir per a potenciar i defensar el que és públic, particularment l'ús del territori i l'activitat de les administracions públiques, contràriament al que es pretén a través, per exemple, de la política portuària impulsada per Autoritat Portuària de les Balears, que pretén la privatització dels fars i l'elitització de l'accés a la mar.
- **Reglamentació i disciplina.** Ha de prevaldre el respecte i la igualtat en l'aplicació i el compliment de la reglamentació pública; amb l'aplicació de la disciplina i l'eliminació de totes les excepcions que discriminen favorablement al sector turístic. Per exemple pel que fa al compliment de la normativa urbanística i a les autoritzacions d'activitat.
- **Compromís a l'administració pública.** S'evidencia la necessitat de marcs regulatoris i del seu compliment amb un major compromís de les institucions

públiques per a legislar, planificar, executar i fer complir l'ordenament.

- **Responsabilitat internacional.** L'empresariat turístic identificat amb les Illes Balears s'ha de comprometre a complir aquesta mateixa normativa tant a les Illes Balears com allà on realitzi la seva activitat, sigui on sigui del món. Més enllà de la voluntarietat, es promourà l'enfortiment democràtic – amb l'intercanvi d'informació i suport institucional públic– amb els territoris allà on s'ha estès la influència de l'empresariat balear.

1.4. L'IMPULS DE LA FISCALITAT ECOLÒGICA I LA RECONVERSIÓ FISCAL MUNICIPAL

Cal ampliar les figures i la recaptació del nostre sistema d'incentius i impulsar la fiscalitat ecològica, tenint en compte les crisis energètica, agrícola-alimentària i de matèries primeres mundials i les terribles perspectives de canvi global i pèrdua de biodiversitat.

La fiscalitat ecològica consisteix a gravar per la contaminació, l'esgotament dels recursos naturals i altres efectes externs negatius sobre el medi ambient que produeixen empreses i persones al realitzar les seves activitats. La fiscalitat ecològica és doblement eficaç: permet recaptar fons públics i, a més, a causa de la lògica econòmica dels mercats, contribueix que les empreses/activitats contaminants redueixin els seus efectes negatius sobre el medi ambient. Les activitats amb impacte ambiental (com, per exemple, l'energia bruta) es fan menys competitives i les seves substitutives no contaminants (l'energia renovable) guanyen posicions.

Des del punt de vista municipal, es fa imprescindible una reconversió fiscal municipal que permeti superar la dependència respecte del sector immobiliari i que ha engreixat els municipis a partir de l'urbanisme agressiu, massa sovint al marge de la disciplina urbanística. Cal establir plans de sanejament financer que resolguin la compromesa situació de molts ajuntaments, i en aquest cas també, la fiscalitat ecològica a l'àmbit municipal, pot ser una oportunitat.

1.5. EL SECTOR SERVEIS ORIENTAT CAP A L'EXCEL·LÈNCIA TURÍSTICA I EL MEDI AMBIENT

Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera haurien de ser una marca reconeguda internacionalment en serveis que orientin el conjunt de l'activitat econòmica, i el turisme en particular, cap a l'excel·lència i la sostenibilitat, però per això és necessari també que les institucions donin exemple amb les seves actuacions orientant-se cap a un model que primi la qualitat per sobre de la quantitat, i el progrés humà i el respecte mediambiental per sobre del rendiment a curt termini. Cal fer un esforç per potenciar les tecnologies del coneixement i la

informació i complementar-lo amb un fort impuls a les empreses de serveis que treballen en aquesta direcció i que tenen grans potencialitats exportadores.

1.6. ELS MODELS PÚBLICS DE GESTIÓ DELS SERVEIS (aigua, residus, transport, educació, sanitat,...)

Amb la crisi econòmica i financera actual s'estan impulsant arreu les polítiques privatitzadores dels serveis públics independentment del color del govern de torn.

La privatització ha comportat en molts casos un encariment del servei, una disminució de la qualitat, una gran precarització dels llocs de treball vinculats a aquests serveis públics, un empitjorament de les condicions de treball per als treballadors i treballadores que els ocupen i un augment en l'opacitat de la gestió dels serveis públics, allunyant-la dels seus usuaris i propietaris que som tots els ciutadans. Per tant, cal recuperar progressivament la gestió dels serveis privatitzats per part de l'administració pública i renunciar a aquesta fórmula que en molts casos, esdevé una porta d'entrada de doblers per escometre inversions públiques que després són gestionades privadament en forma de concessió, externalització de serveis, convenis, etc.

2. MODEL URBANÍSTIC I TERRITORIAL: UN PACTE PEL TERRITORI

Les illes han estat sotmeses a un procés de transformació territorial molt intensiu en ús i degradació del territori: artificialització del sòl, canvi d'usos, multiplicació d'infraestructures viàries, clonació de centres comercials, logístics i d'oci, polígons industrials, grans urbanitzacions, noves xarxes de transport i distribució d'energia i gas, etc.

En aquesta legislatura a més, s'han fet algunes lleis sectorials que han desconfigurat el marc normatiu existent per tal de sotmetre el territori i les normes urbanístiques als interessos concrets de sectors com l'hoteler, els propietaris de sòl rústic, o la indústria de l'extracció d'àrids, propiciant l'exoneració al compliment de les normes, les amnisties i les legalitzacions.

A més, s'ha perdut l'oportunitat de crear una Llei de sòl que vertaderament unifiqués el marc normatiu d'ordenació del territori i l'urbanisme i afavorís una gestió integral del territori amb unes regles del joc clares i transparents, lluny d'arbitrarietats i interpretacions amb lectures favorables als interessos econòmics dels que es poden permetre pagar per defensar els seus interessos davant els jutges al·legant la ja famosa «seguretat jurídica» i els «drets urbanístics» que van consolidant amb l'ajuda de les lleis dictades a la carta de les seves expectatives de lucre.

Davant aquest escenari el GOB reivindica la necessitat d'establir un «**Pacte pel territori**» que esdevengui un marc de protecció ambiciosa i duradora que garanteixi la conservació del territori i la dignitat de les persones que hi viuen.

Els punts bàsics que aquest Pacte hauria de tenir en consideració són:

- **Aturar l'especulació:** cal garantir l'accés a la terra, combatre l'especulació: evitar la tinença especulativa de solars sense usos específics i de terrenys rústics sense activitat productiva, amb un augment d'impostos i si cal amb expropiacions que garanteixin un ús social i públic d'aquests bens. Evitar els grans projectes especulatius i nous equipaments desestacionalitzadors en sòl rústic que pretenen la revalorització de terrenys a favor de promotors i entitats bancàries. Acabar, en definitiva, amb l'urbanisme a la carta.
- **Reconversió sense creixement:** la reconversió de les actuals zones urbanes ha de regir el sector de la construcció sense implicar creixement, sense més consum de territori. Cal refermar el compromís polític per la contenció del creixement urbanístic, com la manera per posar remei d'arrel a la crisi econòmica i socioambiental.
- **Millorar l'accés a l'habitatge.** Cal obligar a donar ús residencial al parc ja construït. En aquest sentit i pel que fa a la gestió del parc d'habitatges, cal impulsar la sanció/fiscalització dels habitatges buits i la seva possible expropiació en no complir la funció social de la propietat privada. Afavorir un mercat públic de lloguer
- **Un urbanisme al servei de les persones.** Cal implementar un model urbanístic basat en un model de relacions socials igualitaristes que evita la dispersió en el territori, afavoreixi la cohesió social, consideri la rehabilitació i la renovació en sòl urbà, atengui la preservació i la millora dels sistemes de vida tradicionals a les àrees rurals i consolidi un model de territori globalment eficient.
- **Lluitar contra la corrupció associada a l'urbanisme.** Són massa els casos d'autèntiques trames de corrupció vinculades a les llicències urbanístiques, reclassificacions i requalificacions de terrenys, modificacions de normes, etc. L'urbanisme requereix transparència i donar accés a la ciutadania per a la fiscalització dels afers públics a part d'una acció contundent de l'aparell judicial contra aquests casos.
- **Apostar per la disciplina urbanística.** Seguir impulsant i dotar de mitjans l'òrgan supramunicipal de control de la disciplina amb potestat sancionadora per tal de garantir el compliment efectiu de la disciplina arreu de l'illa.
- **Protegir el paisatge.** Concentrar geogràficament el creixement residencial i de serveis i evitar la dispersió en rústic d'aquests usos. Incentivar la recuperació de cultius, manteniment de boscos i restauració de construccions tradicionals i educar les noves generacions en el manteniment dels valors paisatgístics i els usos tradicionals en sòl rústic.

3. LA CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT COM EIX ESTRATÈGIC

Aquesta legislatura ha estat nefasta per la conservació dels hàbitats i les espècies, i per la gestió dels espais naturals protegits.

Amb l'excusa dels retalls pressupostaris per afrontar la crisi financera s'ha anat molt més enllà del simple ajustament econòmic, i s'ha adoptat una política de desprotecció efectiva del medi natural mitjançant el canvi de prioritats de gestió, la reestructuració organitzativa i de funcionament, i en alguns casos la reforma de la planificació per tal d'ajustar-la a les noves directrius, entre d'altres aspectes. Tot això amb l'objectiu de debilitar el pilar fonamental de la conservació (amb les seves línies d'investigació, seguiment, control ambiental, vigilància, educació, implicació social) i en canvi potenciar l'ús generalista dels parc i reserves i facilitar la seva explotació comercial per part de propietaris i empreses.

El patrimoni natural és quelcom més que un luxe prescindible, un recurs generalista per l'esbarjo o una oferta complementària per al turisme de masses. Les administracions competents han de satisfer adequadament la seva responsabilitat de promoure la recuperació i vetllar per la conservació de la biodiversitat.

Cal valoritzar el medi natural com es mereix, com un element estratègic de primer ordre per a la nostra Comunitat.

3.1. Protecció de nous àmbits a Mallorca

Suggerim:

- Recuperar la superfície original del Parc Natural de la Península de Llevant.
- Ampliar el Paratge Natural de la Serra de Tramuntana incorporant les àrees naturals de Serra dels municipis de Calvià i Andratx, i dotant-lo d'una zona marina de protecció.
- Declarar el Parc Natural d'Es Trenc-Salobrar de Campos.
- Ampliar el Parc Natural de sa Dragonera incloent un àmbit marí que com a mínim inclogui el LIC y ZEPA ES0000221 de Sa Dragonera.
- Ampliar el Parc Nacional de Cabrera incloent l'àmbit proposat per Oceana.
- Aprovar l'ampliació del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca establerta pel decret 52/2003 (suspès).
- Ampliar la xarxa de Zones d'Espècial Protecció per a les Aus amb aquells espais que són més importants per a la conservació d'espècies amenaçades o d'interès comunitari. Per al cas de Mallorca, cal incorporar entre d'altres Son Real, Maristany, el pla de Lanzell i la Marina de Lluçmajor.

3.2. Planificació dels espais protegits ja existents

Suggerim:

- Redactar i aprovar els PRUG dels tots els espais protegits.
- Reprendre la redacció i aprovar el PORN del P.N de s'Albufera de Mallorca.
- Redactar (o millorar) els plans de gestió de la Xarxa Natura 2000.

3.3. Gestió d'espais protegits

Suggerim:

- Dotar els espais protegits de pressupost suficient per afrontar les seves necessitats de manteniment i inversió.
- Dotar els espais protegits de suficient personal per dur a terme les tasques necessàries, especialment pel que fa al seguiment ambiental i a la vigilància. Recuperar els llocs de feina de naturalista, recuperar els llocs de feina de vigilants de reserves marines, i incrementar el nombre d'agents de Medi Ambient per assignar-ne amb dedicació exclusiva als principals espais protegits. Especial atenció mereix el cas del P.N de la Serra de Tramuntana.
- Constituir la junta assessora del Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, i millorar el funcionament de les juntes rectores i patronats.
- Recuperar les direccions del P.N. de Mondragó i de la R.N. de s'Albufereta, i les competències de directors i tècnics pel que fa a l'elaboració d'informes, identificació de prioritats, planificació, etc.
- Recuperar les ajudes a propietaris, com a sistema indirecte de gestió conservacionista.
- Modificar la normativa de les reserves marines, prohibint de forma general la pesca d'arrossegament i la submarina.
- Excloure l'autorització d'activitats esportives als espais naturals més petits o de major fragilitat ambiental (parcs de s'Albufera de Mallorca, sa Dragonera, Cabrera, i reserva de s'Albufereta) i a la resta establir limitacions suficients per a aquestes pràctiques.

3.4. Protecció hàbitats i espècies

Suggerim:

- Redactar o revisar els plans de recuperació i conservació d'espècies, i dotar-los del finançament suficient.
- Aprovar un Pla Forestal que consideri el paper ambiental dels boscos per

damunt dels aprofitaments industrials.

- Intensificar la incidència sobre les causes d'incendis forestals i treballar especialment la prevenció, per tal de reduir el seu nombre. Investigar a fons les causes de tots els incendis, i promoure el judici i la condemna dels responsables.
- Prohibir les pastures a les zones cremades fins que la vegetació s'hagi recuperat de forma suficient (15-20 anys). Prohibir la caça a zones cremades durant 5 anys.
- Intensificar el control sobre la població assilvestrada de cabra, per tal d'aconseguir densitats que no condicionin negativament la recuperació forestal. Aprovar les disposicions administratives necessàries per possibilitar aquest control de forma efectiva també a les finques privades.
- Recórrer, només quan sigui necessari, a sistemes de lluita biològica altament específics per al control d'espècies que generin danys importants a la coberta forestal. Descartar l'ús de productes no selectius, i l'aplicació massiva.
- Promoure les activitats econòmiques lligades a una gestió forestal sostenible, vetllant pel bé comú i la conservació dels ecosistemes.
- Implantar l'examen al caçador com a requisit obligatori per obtenir la llicència de caça, afectant a tots els caçadors.
- Incrementar el nombre d'Agents de Medi Ambient dedicats al control de l'activitat cinegètica.
- Incrementar la vigilància del medi marí, disposant mecanismes de coordinació entre les diferents administracions (central i autonòmiques) amb competència sobre l'àmbit.
- Habilitar els guardes de les reserves marines sota gestió pesquera per actuar en tot l'àmbit competencial de les aigües interiors de les Illes Balears.
- Prohibir la pesca d'arrossegament a menys de 150 metres de fondària.
- Recuperar el seguiment sobre la posidònia, i establir-lo per a les espècies marines amenaçades incloses a la normativa o llistes vermelles comunitàries, estatals i autonòmiques

3.5. Finançament dels espais protegits

Sugerim:

- L'aplicació finalista (inversió) de les taxes recaptades a espais naturals protegits i reserves marines.
- Establir mecanismes de finançament que, en reconeixement de l'aportació fonamental del medi natural a l'economia il·lenca, retornin als espais protegits

una part de la riquesa que generen, especialment al sector turístic.

4. GESTIÓ DE L'AIGUA: PER UNA GESTIÓ INTEGRAL I PÚBLICA DE L'AIGUA

Després de que en aquesta legislatura s'investís una revisió del Pla Hidrològic adreçada a eliminar controls i permetre activitats que poden posar en perill els pous de reserva i garantia d'abastament de la població, cal urgentment una revisió estricta del futur de la gestió de l'aigua que impliqui necessàriament:

- Un enfocament integral per utilitzar el millor recurs disponible en cada moment tenint en compte la superació actual dels límits de captació sostenible dels recursos convencionals i els problemes derivats de la seva sobreexplotació;
- La integració de les aigües de pluja com a recurs
- La imprescindible millora dels processos de depuració necessaris per garantir tots les usos potencials de les aigües regenerades.
- La gestió pública, directa i transparent de tot el cicle de l'aigua
- El manteniment dels cabals ecològics,
- L'optimització dels recursos hídrics, i la qualitat ecològica de les reserves naturals.
- L'impuls de polítiques decidides de foment de la reutilització d'aigües i de reducció dràstica del consum, especialment d'aquell que es destina a l'oci privat i elitista (camp de golf, piscines, etc.)

5. MODEL ENERGÈTIC: PER UN MODEL ECOLÒGIC, EFICIENT, JUST I EQUILIBRAT.

Cal un gir cap a un model energètic ecològic, eficient, socialment i territorialment just i equilibrat, que impedeixi els monopolis de les grans empreses energètiques, la dependència dels combustibles fòssils i la destrucció del territori i que fomenti com a primera mesura, l'estalvi energètic real.

Cal plantejar un **Pla integral energètic** econòmicament viable basat en la realitat climàtica i les oportunitats que ofereixen les energies renovables. El futur energètic a les Illes Balears que ha de passar necessàriament per:

- Una planificació progressiva de tancament dels grups de la central des Murterar.
- La substitució per gas natural a tot el parc de generació actual alimentat per gasoil i fuel.
- Una planificació que aposti vertaderament per la implantació efectiva, amb criteris territorials, de les energies renovables i eviti grans projectes que només beneficien el capital.
- Una aposta per la generació distribuïda basada en la cogeneració i la trigeneració, amb la integració de les fonts renovables i més properes als punts

de consum.

- Declarar el mar balear lliure de prospeccions i explotacions petrolieres

Les Illes Balears requereixen l'impuls d'una Llei d'Energies Renovables que asseguri la implantació efectiva, i no purament testimonial, de les energies renovables. L'impuls i la promoció podrien venir de la mà de la recuperació de l'Agència d'Energia de les Illes Balears, que en pogués ser promotora d'acord amb els criteris tècnics pertinents i els acords imprescindibles amb els agents socials, lluny dels interessos purament empresarials i sense respondre a les lògiques de les economies d'escala o aglomeració.

6. CANVI CLIMÀTIC: LA NECESSITAT DE RECUPERAR-HO COM UNA PRIORITAT TRANSVERSAL EN TOTES LES LÍNIES DE L'ACCIÓ POLÍTICA.

Després de l'oblid de la responsabilitat local envers aquest problema global, ens cal impulsar una llei per a tornar a establir la necessitat de no contribuir al canvi climàtic i mitigar els seus efectes en totes les planificacions futures.

Una llei implicaria disposar d'un marc legal transversal i d'obligat compliment per reduir de forma segura i planificada les emissions de gasos d'efecte hivernacle de les Illes Balears. La proposta de llei hauria de definir uns objectius concrets i anuals de reducció de les emissions, i garantir que l'esforç de reducció d'emissions es distribueixi transversalment entre els diferents sectors socials i econòmics responsables (transport, serveis, indústria, territori, residencial, institucional i transversal). L'acord per la implementació d'una llei de canvi climàtic permetria desvincular la lluita contra el canvi climàtic de qualsevol color polític, i garantir-ne la continuïtat i l'eficàcia a mig i llarg termini.

Una Llei de Canvi Climàtic a les Illes Balears és l'única manera de garantir l'adopció de mesures efectives per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

7. RESIDUS URBANS: UN NOU PLA PER TANCAR LA INCINERADORA I IMPULSAR L'ESTRATÈGIA «RESIDU ZERO»

Després de veure com es financia i de què viu el "negoci dels residus" a Mallorca, amb les evidències que han anat sortint arran de l'operació d'importació de residus per a incinerar a Mallorca, és l'hora de plantejar alternatives reals i factibles que han de començar per una modificació en profunditat del Pla Director Sectorial de Residus Sòlids Urbans i han d'acabar per la planificació del tancament progressiu de la incineradora de Son Reus.

L'evidència de la realitat és que mentre hi hagi gent que s'enriqueixi cremant fems,

qualsevol iniciativa de reducció, reciclatge o reutilització quedarà seriosament compromesa i condemnada a ser, senzillament, una estratègia de "greenwashing" empresarial i polític.

Així, el GOB proposa:

- La modificació del Pla Director Sectorial de Residus Sòlids Urbans, enfocant-ho cap a l'estratègia «residu zero».
- L'impuls normatiu i fiscal de la reducció de residus.
- L'educació ambiental per davant de la publicitat.
- Implementació de recollides selectives integrals. Implantació dels sistemes de devolució, depòsit i retorn de residus (SDDR)
- El tancament de la planta incineradora

Totes aquestes propostes tenen un objectiu final bàsic en comú: el gir de les polítiques en matèria de gestió de residus per tal que es prioritzi l'interès públic, s'optimitzi la gestió dels doblers públics i es prioritzin les polítiques necessàries per a la reducció de residus per tal de poder planificar el tancament de la incineradora de Son Reus a mig termini.

8. PER UN MODEL DE MOBILITAT INTEGRAL A TOTA LA ILLA QUE PRIORITZI EL TRANSPORT PÚBLIC

- Donar suport al transport públic, amb la construcció de més infraestructures ferroviàries, carrils per a bicicletes i d'ús restringit als mitjans col·lectius i públics.
- No afavorir l'ús del cotxe per tal de desincentivar-lo.
- Redissenyar les ciutats i el territori per entorpir la circulació de cotxes, i apropar els usos del territori per exemple impossibilitant noves grans superfícies comercials.

9. COMBATRE LA CORRUPCIÓ: PER LA DIGNIFICACIÓ DE LA POLÍTICA

Ara més que mai, resulta imprescindible prendre mesures per combatre la corrupció política. Algunes garanties mínimes són:

- Més controls administratius. Per part del Consell i del Govern s'han de seguir de prop els acords municipals, especialment els urbanístics.
- Controls polítics. Els partits polítics no han d'esperar que actuï la justícia per prendre mesures clares i contundents.
- Participació ciutadana. La participació de veïnats, associacions i agents socials diverses en l'acció política i municipal.
- Règim d'incompatibilitats clars. No hauria de ser possible que els càrrecs polítics mantinguin activitats econòmiques i professionals, relacionades amb

- l'urbanisme,.
- En definitiva transparència. La corrupció política se fonamenta entre moltes coses en l'obscurantisme, en la manca de transparència. La transparència és la millor garantia de netedat.

10. EDUCACIÓ AMBIENTAL, INFORMACIÓ SOBRE MEDI AMBIENT I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

L'educació ambiental és una de les eines més importants per millorar la situació ambiental i prevenir els problemes i les retallades pressupostàries no poden afectar aquestes competències. L'educació ha de ser un dels eixos fonamentals de qualsevol política ambiental. A més a més, a una societat democràtica és imprescindible que la informació sobre el medi ambient estigui disponible i accessible per a tots els ciutadans, i que es promogui i garanteixi el dret a participar en els processos de presa de decisions sobre qüestions ambientals i territorials.

**Grup Balear d'Ornitologia
i Defensa de la Naturalesa**

C/ Manuel Sanchís Guarner, 10
07004 Palma
T +34 971 49 60 60
F +34 971 49 60 78
info@gobmallorca.com
www.gobmallorca.com